

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

396

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken over *de Turkse steun aan jihadisten in Syrië* (ingezonden 21 oktober 2013).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken), mede namens de minister-president (Algemene Zaken) (4 november 2013)

Vraag 1

Kent u het bericht «Turkey's Spymaster Plots Own Course on Syria»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4, 6 en 7

Sinds wanneer was u er van op de hoogte dat Turkije via zijn nationale inlichtingendienst de jihad in Syrië faciliteert, terwijl onze Patriotraketten in Turkije de eventuele Syrische klappen moeten opvangen?

Waarom koos de minister-president na deze berichtgeving voor een fotomomentje bij de Patriots in Adana, in plaats van opheldering te vragen in Ankara?

Vindt u ook dat Turkije met vuur speelt door kelendoorsnijdende jihadisten van wapens, geld en medische zorg te voorzien? Deelt u de mening dat het niet onze taak is hieraan rugdekking te geven en onze minstens 42 miljoen kostende Patriot-missie niet verlengd, maar juist afgebroken moet worden? Kunt u een appreciatie geven van de beschuldigingen in het rapport van Human Right Watch «You can still see their blood» die betrekking hebben op de Turkse facilitering van mensenrechtenschendende jihadisten?²

Hoe kan het dat de minister van Buitenlandse Zaken meermaals aan heeft gegeven geen weet te hebben van de Turkse facilitering van jihadistische rebellengroepen, terwijl Westerse diplomaten, Syrische veiligheidsdiensten,

¹ <http://online.wsj.com/news/articles/SB10001424052702303643304579107373585228330>

² http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/syria1013_ForUpload.pdf

de Turkse bevolking en politici, media, journalisten en humanitaire werkers hiervan wel op de hoogte zijn?³

Antwoord 2, 3, 4, 6 en 7

Turkije is bezorgd over de veiligheid van de bevolking als gevolg van het conflict in Syrië. Het Turks grondgebied ligt binnen bereik van Syrische raketten, die zeker voor de bevolkingsconcentraties langs de 900 kilometer lange grens met Syrië een gevaar vormen. Dit bracht Turkije er eind 2012 toe de NAVO om hulp te verzoeken. Nederland deelt de bezorgdheid van de Turkse regering en heeft daarom besloten – in reactie op het verzoek van Turkije aan de NAVO – samen met Duitsland en de Verenigde Staten Patriot-raketafweersystemen te plaatsen in het grensgebied van deze NAVO-bondgenoot. Daarmee worden de Turkse burgerbevolking en het bondgenootschappelijk grondgebied beschermd.

Turkije heeft groot belang bij een politieke oplossing van het conflict in Syrië binnen het raamwerk van het Genève Communiqué. Het is gastland voor de Syrische Oppositie Coalitie en draagt als lid van de «Friends of the Syrian People» bij aan het ondersteunen van de oppositie. Verder biedt Turkije onderdak aan 600.000 vluchtelingen.

Nederland wisselt regelmatig van gedachten met Turkije over het conflict in Syrië, zowel bilateraal als binnen EU- en NAVO-kader.

Nederland kent de mediaberichten over vermeende Turkse steun aan jihadistische groeperingen in Syrië, maar is niet bekend met daadwerkelijke steun van Turkije aan dergelijke groepen. De Turkse autoriteiten ontkennen deze steun. Zo heeft onder meer de Turkse minister van Buitenlandse Zaken Davutoğlu recentelijk stevige kritiek geuit op radicale islamitische groeperingen die in Syrië opereren en ontkent hij dat Turkije deze steunt.

Vraag 5

Deelt u de mening dat er een internationaal strafrechtelijk onderzoek dient te worden ingesteld naar de rol van premier Erdogan en het hoofd van de inlichtingendienst Fidan in het steunen van jihadistische organisaties, waaronder het Al Nusra Front dat door de VN als terreurorganisatie is aangemerkt?

Antwoord 5

Nee.

Vraag 8

Bent u bereid bij de Turkse minister van Buitenlandse Zaken Davutoğlu om opheldering te vragen waarom hij niet gereageerd heeft op de brief van Human Right Watch, waarin hij wordt opgeroepen de stroom van jihadisten, wapensmokkel en geldstromen via Turks grondgebied aan te pakken?

Antwoord 8

Het is aan de Turkse regering om te besluiten of zij wel of niet reageert op brieven van derden.

Vraag 9 en 11

Welke acties zijn er door de regering tot nu toe ondernomen richting de Turkse autoriteiten om vrije doorgang van buitenlandse jihadisten in het algemeen, en Nederlandse jihadisten in het bijzonder, een halt toe te roepen? Met welk resultaat?

Bent u bereid om in NAVO-verband en in internationaal verband aandacht te vragen voor de Turkse faciliterende rol van jihadistische groeperingen? Zo nee, waarom niet?

³ http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/syria1013_ForUpload.pdf, pg 93
<http://archieef.nrc.nl/index.php/2012/Okttober/5/Overig/nhn101018/Turkse+steun+aan+Syri%EB+helpt+ook+jihad/check=Y>

Antwoord 9 en 11

Turkije heeft de suggestie van de EU verwelkomd om te komen tot meer samenwerking tussen politiediensten en meer uitwisseling van informatie om het fenomeen van transit van «foreign fighters» naar Syrië en ook het eventueel terugreizen van jihadisten naar de EU en Nederland tegen te gaan. Er is sprake van nauwe samenwerking tussen Turkije en verschillende EU-lidstaten, waaronder Nederland, bij het monitoren en verijdelen van pogingen van individuen om zich aan te sluiten bij de strijd in Syrië. Verder heeft de Turkse regering onlangs wetgeving aangenomen met als doel het bevriezen van bezittingen van individuen en bedrijven waarvan bekend is dat ze banden hebben met al-Qai'da en de Taliban. Nederland heeft daarnaast in het kader van het Global Counter Terrorism Forum (GCTF), waar Turkije lid en mede-voorzitter van is, onlangs samen met Marokko het initiatief genomen om te komen tot een gezamenlijke analyse van de problematiek van buitenlandse strijders met als doel tot een effectieve aanpak in de verschillende stappen in dit proces te komen.

Vraag 10

Deelt u de mening dat Nederland medeplichtig wordt aan de facilitering van de jihad in Syrië indien onze Patriots deze Turkse politiek met betrekking tot Syrië rugdekking blijven verlenen?

Antwoord 10

Nee.

Vraag 12

Wilt u deze vragen voor 1 november 2013 beantwoorden?

Antwoord 12

Ja.